

UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TÂRGOVIȘTE
FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE, LITERE ȘI COMUNICARE
DEPARTAMENTUL DE LITERE

FIȘA DISCIPLINEI
AN UNIVERSITAR 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Valahia din Târgoviște
1.2 Facultatea/Departamentul	Facultatea de Științe Politice, Litere și Comunicare
1.3 Departamentul	Litere
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	II
1.6 Programul de studii/Calificarea	Studii de master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Scriitorul sub dictatură						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cristina Furtună						
2.3 Titularul activităților - lucrări practice	Lect. univ. dr. Cristina Furtună						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Optionala

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					10
Alte activități					12
3.7 Total ore studiu individual					144
3.9 Total ore pe semestru					200
3.10 Numărul de credite					8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe generale specifice domeniului Masterandul trebuie să aibă cunoștințe de bază specifice următoarelor discipline: <i>Literatura română, Literatura sub comunism, Teoria literaturii</i>
4.2 de competențe	Competențe specifice disciplinei menționate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Suport de curs și bibliografie recomandată
-------------------------------	--

	Prezența masteranzilor la ½ din numărul cursurilor
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Teme de seminar și bibliografie recomandată Prezența masteranzilor la ½ din numărul seminarelor

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C2.4 Reflecția critică și constructivă în producerea de mesaje orale sau scrise specifice comunicării științifice la nivel universitar (prezentări de proiecte, referate, recenzii, comunicări, lucrări de disertație, etc.) C2.5 Aplicarea metodelor argumentative în organizarea unor dezbateri, construirea studiilor de caz, discuții pe baza unor proiecte indicate C3.3 Folosirea criteriilor de referință în interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar și cultural corespunzător limbii române sau moderne, în contexte social-culturale diferite: scriitori în exil, scriitori sub dictatură C3.5 Folosirea textelor de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate în vederea formulării unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar și cultural european
Competențe transversale	CT.1 Capacitatea de a proba calități de a realiza activități de documentare, cercetare și diseminare a informațiilor acumulate, în condiții de independență profesională și în concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul general este de a analiza relația dintre puterea politică și literatura în regimurile totalitare, investigând modul în care scriitorii s-au adaptat, au rezistat sau au colaborat cu regimul. Se va pune accent pe strategiile de supraviețuire literară, cenzură, propagandă și disidență.
7.2 Obiectivele specifice	Obiective specifice: 1. Înțelegerea contextului istoric și politic – Familiarizarea cu principalele regimuri dictatoriale și impactul lor asupra libertății de expresie. 2. Analiza mecanismelor de cenzură și propagandă – Examinarea strategiilor prin care regimurile totalitare au controlat literatura și cultura. 3. Identificarea strategiilor de rezistență literară – Studierea formelor de disidență culturală, a literaturii „de sertar” și a mesajelor codificate. 4. Studierea cazurilor reprezentative de scriitori sub dictatură – Analiza unor autori și opere care reflectă raportul dintre scriitor și regim (ex: Soljenițin, Orwell, Herta Müller, Marin Preda etc.). 5. Compararea diverselor regimuri totalitare – Investigarea asemănărilor și diferențelor dintre regimurile comuniste și fasciste în raport cu literatura. 6. Explorarea impactului dictaturii asupra stilului și tematicii literare – Înțelegerea modului în care constrângerile politice au influențat creația literară. 7. Dezvoltarea unei perspective critice asupra relației dintre literatură și putere – Capacitarea studenților să analizeze critic impactul ideologiilor asupra actului de creație.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

1.	1. Literatura și cenzura: între conformism și disidență – Mecanismele cenzurii și strategiile scriitorilor de a o ocoli.	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația	4 ore
2.	2. Scriitorul ca instrument al propagandei – Studiul cazurilor în care literatura a fost folosită pentru a susține regimul dictatorial.	Prelegere, expunere, conversația, descriere.	2 ore
3.	3. Exilul literar și literatura „de sertar” – Impactul dictaturii asupra scriitorilor exilați și asupra celor care și-au păstrat operele ascunse	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația, problematizarea.	4 ore
4.	4. Figuri emblematice ale disidenței literare – Analiza unor scriitori care au rezistat dictaturii prin operele lor (ex: Soljenițin, Herta Müller, Václav Havel).	Prelegere, dezbateri, observația, expunerea, conversația.	3 ore
5.	5. Orwell și Huxley: viziuni distopice asupra totalitarismului – Cum operele 1984 și Minunata lume nouă au anticipat realitățile regimurilor dictatoriale.	Prelegere, explicația, conversația.	3 ore
6.	6. Realism socialist vs. literatură subversivă – Compararea literaturii oficiale cu literatura „subversivă” din regimurile comuniste.	Prelegere, explicația, conversația, expunerea, analiza.	2 ore
7.	7. Cazul României: Scriitorii sub regimul Ceaușescu – Analiza impactului dictaturii asupra literaturii române (Marin Preda, Nichita Stănescu, Ana Blandiana etc.)	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația, instruirea.	3 ore
8.	8. Fascism și literatură: colaboraționism și rezistență – Studiul relației dintre scriitori și regimurile fasciste din secolul XX.	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația	2 ore
9.	9. Autobiografia ca formă de mărturie împotriva dictaturii – Studiul unor texte memorialistice despre viața sub regim totalitar (ex: Am avut un tată comunist de Sorin Toma, Întoarcerea huliganului de Norman Manea).	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația	2 ore
10.	10. Post-totalitarism și memoria dictaturii în literatură – Cum este reprezentată dictatura în literatura postcomunistă și postfascistă.	Prelegere, dezbateri, explicația, conversația	3 ore

Bibliografie

1. SOLZHENITSYN, Alexandr. Arhipelagul Gulag. București: Editura Humanitas, 1996.
2. ORWELL, George. 1984. București: Editura Polirom, 2003.
3. MÜLLER, Herta. Herztier [The Land of Green Plums]. București: Editura Polirom, 2000.
4. DUNGACIU, Dan (ed.). Cenzura și rezistența în literatura sub dictatură. București: Editura Universitară, 2005.
5. LIICEANU, Gabriel. Dictatura și democrația. București: Editura Polirom, 2004.
6. CARAGIU, Ioan T. Scriitorii și regimul: între colaborare și disidență. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2003.
7. COLECTIV. Eseuri critice despre literatura sub dictatură. București: Editura Minerva, 2008.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Cenzura și autocenzura în regimurile totalitare – Studiul mecanismelor de control asupra scriitorilor și analiza unor documente de cenzură.	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	2 ore
2. Literatura ca formă de rezistență: Studii de caz – Discuție despre autori care au utilizat literatura ca mijloc de protest (ex: Soljenițin, Herta Müller, Ana Blandiana).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	4 ore
3. Propaganda literară: Analiza unor texte oficiale – Examinarea unor opere literare care susțineau ideologia regimului (ex: literatura realismului socialist).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	4 ore
4. Rolul exilului în literatura antitotalitară – Studiul scriitorilor exilați și a impactului exilului asupra operei lor (Norman Manea, Paul Goma, Czesław Miłosz).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală.	4 ore

	Analiza, exercițiul, studiul de caz.	
5. Distopia ca reflecție a totalitarismului – Analiza comparativă a romanelor 1984 (George Orwell) și Noi (Evgheni Zamiatin).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	2 ore
6. Scriitori și compromisuri morale sub dictatură – Discuție despre dilema colaborării sau opoziției față de regim (ex: Mihail Sadoveanu, Eugen Barbu).	Expunere, dezbatere, explicația, conversația Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală	4 ore
Mitologie românească și mitologie comparată.	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	2 ore
7. Memorialistica în literatura post-dictatorială – Dezbatere pe baza unor texte de mărturie despre viața sub dictatură (Jurnalul lui Jeni Acterian, Întoarcerea huliganului de Norman Manea).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	2 ore
8. Imaginea dictatorului în literatură – Studierea reprezentării conducătorilor totalitari în literatură (ex: Toamna patriarhului de Gabriel García Márquez, Orbitor de Mircea Cărtărescu).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	2 ore
9. Femeia și literatura sub dictatură – Analiza modului în care scriitoarele și personajele feminine sunt influențate de regimul totalitar (Herta Müller, Svetlana Aleksievici).	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	1 oră
10. Moștenirea literară a dictaturii: Uitare sau recuperare? – Dezbatere despre rolul literaturii în păstrarea memoriei colective și reevaluarea scriitorilor din perioada totalitară	Metode interactive bazate pe observare, sistematizare, muncă individuală. Analiza, exercițiul, studiul de caz.	1 oră
Bibliografie		
1. SOLZHENITSYN, Alexandr. Arhipelagul Gulag. București: Editura Humanitas, 1996. 2. ORWELL, George. 1984. București: Editura Polirom, 2003. 3. MÜLLER, Herta. Herztier [The Land of Green Plums]. București: Editura Polirom, 2000. 4. DUNGACIU, Dan (ed.). Cenzura și rezistența în literatura sub dictatură. București: Editura Universitară, 2005. 5. LIICEANU, Gabriel. Dictatura și democrația. București: Editura Polirom, 2004. 6. CARAGIU, Ioan T. Scriitorii și regimul: între colaborare și disidență. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2003. 7. COLECTIV. Eseuri critice despre literatura sub dictatură. București: Editura Minerva, 2008.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Programa și conținuturile disciplinei corespund actualelor programe școlare din sistemul universitar. Prin informația propusă, actualii masteranzi și viitorii profesori au la bază informațiile necesare pentru pregătirea examenelor de titularizare, respectiv de perfecționare profesională (definitivat, gradul al doilea etc).
Ocupații posibile după absolvire și promovarea examenului de disertație.

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea exprimării, comunicarea orală eficientă în limba română. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului studiat în contexte diferite.	Orală: conversația; expunerea liberă. Scrisă: examen de specialitate	70%
10.5 Seminar/laborator	Calitatea exprimării, comunicarea orală eficientă în limba română. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului studiat în contexte diferite. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică literară din bibliografia de specialitate	Orală: Discuții. prezentare individuală, expunerea liberă Scrisă: Aplicații și lucrări de seminar, portofolii.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Masteranzii vor:			
- realiza autocontrolul procesului de învățare prin utilizarea integrată a tehnologiilor informației și ale comunicării în activitățile de învățare curente. - participa și implica la minimum jumătate din nr. cursurilor și seminariilor. - elaborează și prezintă temele de seminar în conformitate cu rigorile academice și de specialitate. - interpretează rezultatele unei analize sau participarea la o cercetare în domeniu.			

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. dr. Cristina Furtună

Semnătura titularului de seminar
Lect. univ. dr. Cristina Furtună

Data completării
24.09.2024

Data avizării în departament
27.09.2024

Semnătura directorului de departament
Lect. univ. dr. Ioana Raicu

